

Steckenpferd milo lilijino mleko

vedno kakor doslej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakodnevna priznanjevalna pisma, à 80 h povsod v zalogi.

Novice.

Velika železniška nesreča se je pripetila v Bozni. Pri Jablanici padla je velika skala na železniško progo; vsled tega je skočila lokomotiva iz tira, troje vagonov pa je padlo 10 metrov globoko v Narento. Zdravnik dr. Ruscha in varjač Buzin sta bila takoj mrtva; prvi za 7, drugi pa 5 otrok. Mnogo oseb je lahko, 12 pa težko ranjenih. Med ranjenci se nahaja tudi oberlajtnant Em. Maschek, rojen Štajerc. Ranjence se je prepeljalo v bolnico v Sarajevo.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Naš Miha Brenčič, korenjak iz Pichldorfa na po milosti politično nezrelih volilcev državni poslanec, je zopet nekaj izredno koristnega za obogo ljudstvo storil. Mož je namreč posebno delaven, zlasti odkar smo mu obljubili od „Štajerca“ „penzijo“ . . . Za vboge kmete, ki jim mraz ali ujmi napravili gospodarsko škodo, je spuheljski Miha sicer ne briga. On vozi gnoj, kadar bi moral biti na Dunaju in je le tedaj vredno priden, kadar gre h poslaniškemu kabinetu po desetak. Miha ima vse druge skrbi, njegovo gospodarsko delo za kmete. V prvi vrsti je Miha sam sebi najbližji, v drugi vrsti pa vendar živ krst od njega ne more zahtevati, da se z lastnimi možganami misli. Pa pustimo Mihačevotvo možgane, ki jih je itak jako težko razledovati. Kakor znano, je bilo prvo delo Mihačeta, ko je prišel v parlament, potegniti se za njegovega bratranca, ki so ga vtaknili zaradi javnega nasilstva v luknjo. Brenčič misli namreč, da nastopa „kot poslanec v prvi vrsti svojo družino. No, zdaj je naš ljubi Miha zopet napravil podobni junaški čin, za katerega ga je treba ogniti na prvaški ščit. Podal je namreč v drveni zbornici interpelacijo zaradi — dogodkov Frankovcih. Sakrabort! Sakrabort! Zdjaj bo vrag vse nemškutarške gasilce pocitral. Mister bode sicer Brenčičevo interpelacijo bržnetja nesel, kamor se vedno papir seboj tane, — ali gasilci se vendar grozno bojijo Brenčiča, tega rjovečega leva, ki jim grozi . . . Sakrabort! Kaj bo, kaj bo! Miha bi znal še besedi, da se sploh vsa gasilna društva ednoročno prepove, da sploh nikdo ne bo smel več govoriti, kadar bode gorelo. Miha že, Miha doseže! Saj je bil vendar pri „pšelarjih“ kopol in bil hotel tam ostati, bi bil danes še najmanj general. Ali kër pri vojakih samo 6 krajarjev kajajo, pri poslancih pa deset goldinarjev, šel Miha raje pod Koroščevo kuto . . . V vsej važnosti in s celim lojterskim vzom polnim ljubečtva prosimo nedosežnega Mihačeta iz Spuhlja, da naj vložil še eno interpelacijo, to pa zaradi muh. Kajti muhe so zdaj jako nadležne in Brenčič komandira, bode vlada takoj muh prepovedala prosto občevanje. Miha, odvari muhe; garantiramo ti, da ti postavi hvalehno ljudstvo spomenik na največjem gnojišču v Spuhlju.

Vbogi gasilci! Zdjaj zbijajo prvaški listi po vas, da je joj! Zaradi sestanka v Frankovcih pridajo prvaški zdaj, kakor mačka, ki ji stopiša na glavo. Večinoma psujejo seveda ljudje, kateri nimajo nobene strehe in ki se jim torej ni treba bati ognja. Ti imajo dolge jezike, kër za te ljudi je velika bramba res nepotrebna; slama v njih rokah se ne vname in družega nimajo. . . Prav tako se togoti znani narodni „Čekünc“ iz okolice, ki ni mogel izstudirati in ki zdaj vlogo slovenskega žurnalista v Celju. Tako čekari „Čekünc“ v „Slov narodu“, da nimajo ničesar na deželi opraviti in da bodejo na deželi nobene priredbe več imeli. Popolnoma brez vsake jeze povemo, da zamore te grožnje napisati le kak nezreli surkolin. „Čekünc“ naj pomisli, da je njegova čekarija v javljanskih listih lepomilovanja vredna, četrta vleče zanjo honorar. Gasilci, nemški in

napredni, so ravno na deželi trikrat več storili, nego v mestih in trgih. Povejte le en večji požar na spodnjem Štajerskem, kjer ne bi pomagala kakšnja nemška požarna bramba! In kmetje so našim gasilcem zato hvaležni. Kmetje vedo danes prav dobro, da so gasilci požrtvovalni možje, ki v kljub lastni škodi v najhujši nevarnosti svojo dolžnost storijo. In taki možje se ne bodejo pustili komandirati od žurnalističnih pobalinov, ki živijo zgolj od hujskarije. Gasilniški sestanki po deželi se bodejo torej ravno tako zanaprej, kakor so se dosedaj vršili. To je gotovo! Ako pa mislijo prvaški kujskači, da bodejo s svojo gonjo resnim članom gasilnih društev na deželi veselje do stvari odzveli, se tudi motijo. Gasilci niso smežna igračica, kakor „sokoli“ ali „čuki“, — oni bodejo ostali zvesti in pogumni na svojem stališču. Torej — vederemo, signori!

O prireditvi v Frankovcih napisala je klerikalna „Straža“ toliko gorostasnih in naravnost nebovpijočih laži, da se celo mi čudimo nad brezsrarnostjo teh političnih katoličanov. Bilo je na obeh prireditvah mnogo ljudstva in vsi, brez razlike te ali one stranke, so nam pričali, da klerikalna „Straža“ laže. Ne bomo se spuščali s tem pijanim lističem v dolge polemike. Pribijemo le sledeča dejstva: „Straža“ laže, da je prišlo le — 11 (reči ednajst) tujih gasilcev; res je pa, da jih je prišlo le iz Ptuj 32 (!), iz Ormoža pa še več, nadalje iz Dornave, iz Bakovcih, iz Velike Nedelje itd.; res je, da so se ti gasilci na 15 vozovih v Frankovce pripeljali. Dotični poročevalec „Straže“ je moral biti torej že tako pijan, da ni znal več šteti. — „Straža“ piše nadalje, da so imeli pri gasilniški veselici nemške ali „frankfurterske“ zastave razobešene; res je pa, da so imeli gasilci dve cesarski in eno štajersko zastavo razobešeno. Istotako res je, da so imeli pri „slovenski“ prvaški „veselici“ razobešeno edino eno izmito belo-plavo-rdečo zastavo. Vkljub temu torej, da so bili pri tej prvaški veselici tudi veteranci navzoči, si niso upali razobešiti niti ene cesarske zastave. To je znamenje, v katerem zmislu in na kakšni način so „narodnjakari“ pod komando Brenčiča svojo „slavnost“ obhajali. — „Straža“ laže naprej, da so gasilci „die Wacht am Rhein“ prepevali. To je istotako sramotna laž, vredna tistih klerikalnih breznacajnejšev, kateri bi tudi po krivem prisegli, ako se gre za klerikalno stvar. S takimi ničvredneži se seveda ne moremo pričakati. Tudi klerikalno misleči kmetje, ki čitajo „Stražo“, bodejo obsojali njeno pobalinsko-smešno, podlo lažljivost. Fej!

Vojak in politika. Ko so prvaški hujskači zadnjič v Frankovcih vpriзорili v grmovju veselico, udeležilo se je tudi tri ali štiri aktivnih vojakov. Orožniški oberlajtnant, ki je imel žalostno in neprijetno nalogo, zastražiti in nadzorovati rdečosrajčnike v grmovju, spodil je te aktivne vojake proč. In imel je popolnoma prav. Kajti vsak aktivni soldat, ki ni popolnoma zaručan, kakor gotovi klerikalni poslanci, vè in mora vedeti, da soldat in politika nimata ničesar skupnega. Dokler nosi vojak cesarsko suknjo, ne sme se udeležiti političnih hujskarij, zlasti pa takih ne, pri katerih imajo prvo besedo veleizdajalski prijatelji Srbov. Dotični g. oberlajtnant imel je torej popolnoma prav, ako je tiste zapeljane vojake domu spodil. Nedosežni in nepoplačni Miha Brenčič je hotel zato oficirja ošteti in okregati. Pa se je zmotil. Kajti za c. k. oficirja je domišljavost tega ali onega napihnenja deveta briga. Oficir je Mihi takoj povedal, da nima z njim prav nič govoriti. Zato je Mihec oficirja v svoji zgodovinsko važni interpelaciji očrnil. Vbogi oberlajtnant, zdaj mu je pač za obupati, ker je izgubil ljubezen spuheljskega modrijana . . .

O dogodkih v Loperšicah se nam še poroča: Gasilniška priredba je mirno in brez vsacega motenja končala. Na „sokolski“ veselici, ki se je vršila pod patronanco klerikalca Miha Brenčiča, pa se je držalo celo vrsto nesramno hujskajočih govorov, ki so jih sicer poslušali večinoma le ženske in otroci. V rdeči srajci so prišli tudi dr. Serneec, njegov tovariš dr. Lašič in nadsokol dr. Strelec, ki je drugače tudi c. k. notar. Dr. Serneec je na surovi način proglasal bojkot zoper obrtnike in trgovce, ki se

ne pokorijo prvaški komandi. Mladi t. advokat, ki misli, da bode s svojo glavo zidove predrl, naj pomisli, da so kmetje na trgovce in obrtnike v mestih ravno tako navezani, kakor ti na kmete. Kmetje prodajajo svoje pridelke večinoma nemškim kupcem in od teh dobljeni denar nosijo potem vsaj deloma tudi v Sernecevo kancelijo. Sploh pa naj bode Serneec prepričan, da njegova hujskarija ne bode imela nobenega uspeha. Škandal je tudi, da se je udeležil te priredbe tudi ormoški c. kr. sodnik Zemljjič; to je namreč tisti Zemljjič, ki se boji „Štajerca“ tožiti, čeprav se mu je v tem listu stvari očitalo, ki se na noben način ne dajo združiti s sodnikovim poslom. In vsi ti „sokoli“ so stali pod komando do kosti črnega Brenčiča iz Spuhlja.

V Trbovljah vladal je v spomladi tifus, ki je zahteval mnogo žrtev. Odločni nastop oblasti in trud zdravnikov je to nevarno bolezen kmalu zadržal. Ali zdaj se ljudje zopet niso brigali za oblastne odredbe, ki so bile določene, da se zopetni izbruh bolezni prepreči. Nečistost delavskega prebivalstva, umazana posoda za piti, umazana stanovanja itd. se je zopet povečala. In nakrat se je tudi tifus zopet pojavil. V enem samem tednu, od 14. do 20. junija, zbolelo je težko na tifus 18 oseb. Zdravniki in državni organi delajo na vse kripje, da preprečijo nadaljnje razširjenje bolezni. Slabo je tudi, da v Trbovljah nimajo apoteke. Magistru Peharc iz Celja je sicer oblast dovolila, ali zaradi pomanjkanja primerne lokalne je doslej še ni otvoril. Upamo, da se bode z najstrožjimi odredbami zoper tifus nastopilo.

Razstava pletarskih del iz državne šole za pletenje korb v Sv. Barbari v Halozah nahaja se zdaj v preje Wegschaidrovi trgovini v Ptuj. Razprodaja se izstavljeno blago pri firmi Brüder Slawitsch na Flarjaniplatzu v Ptuj. Razstava je jako zanimiva.

Zastrupila se je v Mariboru železničarjeva hčerka Poldi Kölbl iz neznanih vzrokov.

Veliki požar se je pripetil v Peklju pri Poljčanah. Goreti je začelo v zalogi pive Götz. V komaj 10 minutah stalo je 3 poslopj, pol ure pozneje pa 8 poslopj v plamenih. Domači gasilci so prišli jako hitro; potem so prišle tudi še požarne brambe iz Poličan, Sv. Duha, Slov. Bistrice in Šmarja ter na 3 avtomobilih gasilci iz Rogaske-Slatine. Ali zamán! Plamena so vsled velikih množin slame in lesa grozno narasla. Gasilci so morali le nato delati, da omejijo ogenj. Po dolgotrajnem delu se je tudi to posrečilo. Drugeče bi pogorela vsa vas. Skupno je zgorelo 8 poslopj, razven zaloge Götzove pive še poslopja posestnikov Damše, Pahole, Schütz in Stare. Prebivalci so si komaj življenje rešili, vse drugo je zgorelo. Škoda je jako velika. Čast in hvala gasilem!

Strela je udarila v Sv. Marku v neko lipo, pod katero je stal 13 letni deček Slameršak; bil je takoj mrtev. — V Lurštavi je udarila strela v gosposko hišo vinogradnika g. Voiska. Hiša je pogorela. — Tudi je udarila strela v goricah pri Trambergu v Winklerjevo hišo; k sreči ni zažgala.

Nezgoda. Slikarski pomočnik Johan Vrečko iz Slov. Bistrice peljal se je na kolesu proti Pragerhofu. Med potom padel je iz kolesa in ostal nezavesten na tleh. Obraz mu je grozno razmesarjen. Nesrečneža so odpeljali v bolnišnico.

Neposredni davki. Tekom III. četrtilja 1913 postanjajo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopj, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1913, 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1913, 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1913. II. Občna pridobitna podjetb, podvrženih javnemu dejanju računov: III. Četrtilni obrok dne 1. julija 1913. Ako se navedeni davki oziroma pripadajoče doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904. I. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 13 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgoraj naštetim rokom do vštetege dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadnimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisane prisilnega postopanja.

Iz Koroškega.

Bistrica v Rožu. Piše se nam: Prihodnjo nedeljo bodejo Nemci in nemškutarji enkrat videli, kaj znajo črtni skupaj spraviti. V spomin starega Einspielerja, ki je kot prvi na Koroškem učil kmetstvo ljudstvo, kako se med Nemci in Slovenci politično sovraštvo širi, — vršil se bode „tabor“ v Svečah. V ta namen seveda se mora vero zopet izrabljati, ker vpričarjajo celo stvar prebrisani farji. Ljudje bodejo potem mislili, da slišita vera in „živio“ vpitje v eno posodo. Hoče se verski čut naših kmetov popolnoma pomešati s politično godlo, ki jo duhovniki kuhajo, da bi vbogi ljudje, kateri ne mislijo mnogo, verovali, da hoče sam Bog vse to in da je on to napravil. . . . Od vseh strani se bode vsled tega ovčice skupaj zbobnalo, da bodejo vse ta vtis dobile. Velika procesija, kakor se jo napravi drugače le sv. Rešnem telesu, korakala bode skozi vasi, samo zaradi politike črnih „služabnikov božjih.“ Odkar je naš stari župnik nekaj truden, oskrbi vse to mlajša moč. Saj se je tudi pri sv. birmi pred cerkvijo, katera je vendar za Nemce kakor za Slovence, za katero so tudi Nemci mnogo denarja žrtvovali, razobesilo slovensko-kranjsko zastavo. Ali je dotični nezreli mladi mož morda že kje videl, da bi Nemci na kakšnji cerkvi razobesili črno-rdeče-zlate zastave? Tako surovost si dovoli le tak hujskajoči far, ki okinča cerkev, to mesto pokoja ter Božje besede, s političnimi znaki. . . . Isti maneuver prinesla bode prihodnja nedelja. Božja služba in procesija v političnem programu! Salzburškemu domačinu na škofovskem stolu, ki ni niti s prstom mignil, ko je videl panslaviistično zastavo na cerkvi, priločamo, da naj si ogleda v nedeljo še procesijo. Videl bode, kako se oskrni vero in jo ponižuje kot služabnico politike.

Sveče v Rožu. Piše se nam: Po vsej Rožni dolini naznanjajo plakati, da se bode prihodnjo nedeljo (29. junija) tukaj pri nas velikanski klerikalni kljubim vpričoril. Pokojni Andrej Einspieler, nesrečni ustanovitelj „Mira“, sedaj imenovanega „Šmira“, mora služiti v ta namen, da se dobi priliko črnim zapeljivcem, hujskati zopet proti nemstvu in naprednjakom. Slavnostno pridigo držal bode zopet docela znani fajmošter Švaton. To je oni duhovnik, o katerem se je že opetovano čitalo, da 25 steklenic pive naenkrat skozi svoje vedno žejno grlo požene, ter da bode kmalu treba zanj posebno pivovarno zgraditi. Obenem se bode praznovalo tudi Konstantinski jubilej. Rimski cesar Konstantin namreč je leta 313 dovolil krščanstvo, leta 324 pa je celo krščanstvo za državno religijo proglasil; zato so ga pozneje napravili za svetnika. O tem svetniku govoril bode Grafenauer; on kot orgljar se namreč prav dobro na svetnike razume. Radovedni smo, kaj bode ta „zgodovinar“ povedal. Konstantin pustil je leta 326 svojega sina Krispa in leta 327 svojo ženo Fausto umoriti. On sam pustil se je krstiti šele na smrtni postelji leta 337. . . . Ali bode Grafenauer ta zgodovinska dejstva svojim vernim ovčicam zamolčal? Ali bode morda rekel, da so to zgodovinske „laži“? Potem lahko Grafenauerja že naprej podučimo. Konstantinovi katoliški zagovorniki, zlasti škof Evzebij iz Cezarije v Palestini so se zamaj trudili, da bi te madeže od Konstantinovega imena izmili; nasprotno so morali priznati, da je Konstantin res to storil. Pane Grafenauer, kaj bode te torej v tej stiski storili? Pokazali se bodejo pri tej slavnosti tudi „orli“, po domače „čuki.“ Mladi ljudje, ki se ne upajo samostojno nastopati, temveč se morajo skrivati za farške kute, si morajo ta naslov že dopasti pustiti. Torej „heil čuki“!

Ustrelila se je v Celovcu omožena delavka Elvira Hauser. Bržkone se ji je duh omračil.

Vlomil je nekdo mizarški pomočnik pri trgovcu Eugen Raupu v Spitalu. Ukradel je 140 K denarja. Tsta se vjeli in zaprli.

Zaprli so v Sta. Paulu zidarja Jožefa Trattniga, ker je divjačino kradel.

Utonila je v Feistritzu pri Sachsenburgu 3letna Elsa Straub v tamošnjem potoku.

Pobalinstvo. V Beljaku poškoval je nekdo z nožem drevesca v Klagenfurterstrasse. Storilca še nimajo.

Zaprli so v Celovcu že predkaznovanega

postopača Antona Ušnik zaradi tatvine. Istotako so zaprli trgovca Leonarda iz Italije, ki je izvršil večje sleparije.

Slepar. Neki neznan agent prodal je v Celovcu neki lahkoverni ženski dva zavoja platna in jo je pri temu hudo osleparil.

Auto povozil je v Beljaku 65 letnega vžitkarja Johana Giegner; revež je težko ranjen.

Surovost. V Rakolah pri Velikovu sunil je posestnik Johan Karpf z nogo posestnico Schraf v trebuh ter jo je smrtnonevarno ranil.

Izpred sodišča.

Ptuj. (Kaplan-pretepač). Pred okrajnim sodiščem vršila se je te dni zanimiva obravnavna, katere žalostni junak je bil kaplan Anton Kovarič iz Monšperga. Mož je naravnost tipičen v svoji surovosti, brutalnosti in brezsrčnosti. Značilni duhovnik, kakor ne bi smel biti! Najhuje ima na piki tamošnjega organista Fekonja, katerega zasleduje na vse mogoče načine. Bojijo se sicer vsi kaplana, menda celo g. župnik. Organist pa naravnost ni varen, kadar grè mimo kaplanije. Da bi kdo v kaplanijo pogledal, tega se namreč kaplan boji, posebno ponoči. Ali zahajajo menda v njegovo sobo gotovi živi strahovi? Organist je bil vedno izročen kaplanovim surovostim. Kaplan je debel in močan kot drevo, organist pa slaboten in bolehen. Tako ni čuda, da je kaplanova korajža še večja. Na dan organistove poroke v jutru šel je organist zvoniti. Ko je odzvonil in se hotel mimo kaplanije zopet domu podati, planil je kaplan zahrbtno in na pretepaški način nanj ter ga pričel proklinjati in psovati, potem pa še s pestmi ter polenom obdelavati. Organist je prišel na pomoč klicati. Ko sta potem njegova mati in brat priletela, zbežal je kaplan v svojo sobo. Motika, poleno in pest, to so torej sredstva katoliškega duhovnika! Enkrat je napadeni organist celo revolver iz žepa potegnil in v kup drv ustrelil, da bi s tem surovega kaplana prestrašil in se pred nadaljnim tepenjem ubranil. Zaradi svojega nasilja in svoje brutalnosti bil je kaplan tožen. Seveda je vložil tudi zaradi nekaterih organistovih besed pritožbo; kajti njegova pretepaška čast je bila žaljena. . . . Organista je zastopal g. dr. Petrowitsch, kaplana pa dr. Visenjak iz dr. Fermevečeve pisarne. Razprava je bila burna in velezanimiva. Posebno priče so bile zanimive. Mariji Kodrič n. pr. se je prav jasno poznalo, da stoji popolnoma pod kaplanovim vplivom. Zato seveda ni nič vedela. Enkrat je začela: „Meni so rekli —“ a potem je takoj zopet vse pozabila. Kajti za njo je stal kaplan, ki je vedno vmes govoril. Sodnik ga je moral tudi pokarati. Ena priča ni prišla in je bila zato na 10 K globe kaznovana. Komaj šoli odrasla Roza Marčič je znala samo dva stavka govoriti, ta dva pa tako gladko, kakor da bi se jih na pamet iz katekizma naučila. Pri zaslišanju prič, pri katerem se je sicer prav močno opazilo, da dr. Visenjak še študentovske hlače nosi, pri katerem je pa tudi dr. Petrowitsch s ožjimi a opravičenimi besedami očrtal kaplanov značaj, priporočal je sodnik dr. Stueck spravo. In zdaj se je ta kaplanska duša pokazala v vsej svoji nagoti. Na noben način ni hotel kaplan odnehati, marveč je zahteval kaznovanje organista. Vsi so nanj govorili, sodnik, njegov zagovornik in organistov zastopnik; ali kaplan je odgovoril le s ciničnim smehom. Vedel je, da v slučaju obsodbe ne bode samo organist, marveč tudi on sam obsojen, a vključ temu ni hotel odnehati. Kaplanova maščevalnost je vse razburila. Dr. Petrowitsch mu je naravnost v obraz povedal, da se grè kaplanu edino zato, da bi vbolega organista obkruh spravil. Reklo se mu je, da mora vendar vsakdo v zmišlu krščanskih naukov vsak večer vsem sovražnikom vse odpustiti. Končno, po več kot polurnem prepiru, je kaplan nerad odnehal, sprava je bila sklenjena, vsakdo je prevzel svoje troške in sodnik je oba opustil. Zanimivo je bilo, ko je rekel dr. Visenjak, da je med kaplanom in organistom vendar razlika. Dr. Petrowitsch je takoj ojstro odgovoril: Pred kazensko sodnijo so vsi enaki, kaplan in organist! Dr. Petrowitsch se je izkazal sploh tudi pri tej razpravi kot izborni branitelj. Radovedni smo le, koga bode ta tipični kaplan zdaj pretepel in kedaj pride

zopet pred sodnijo. Radovedni pa smo tudi, kaj bode s tem duhovniškim pretepačem km. škofijski ordinarijat napravil.

Gospodarske.

Kdaj in kako se sme pokladati novo seno. Dobro seno ima močan duh, kateri prihaja od nekih mišne spojine zване „kumarin“ in nahajajoče se v rosulji ali bojki (nemški: Riechgras), rastoči po travni in od raznih drugih dišečih snovi. Ta močan duh izroči glavobol oziroma nekako opijanje ne samo ljudem, ki so ležali v novem senu, temveč tudi pri tistih, ki bivajo v tesnih hlevih in dobivajo tako seno. V senu vsebuje razmeroma mnogo vode, katere se pa ob ležanju sena polagoma zmanjšuje; seno se ugreje, prejšnje suho, da se je kar drobil, postane ohkno, v hlevu polagoma iz njega. Kakšne spremembe se med ležanjem in vrenjem sena, še dandanes prav natančno; skoraj gotovo pa povzročijo razne bakterije v senu bacili, ki se nahajajo v njem. Seno štiri do osem tednov. Med vrenjem zgublja seno goma prvotni močan duh in okus. Novo seno se začeti redno pokladati govodi in konjem šele po čakanem vrenju, kajti če se ga začne prej redno pokladati živini pogostoma škoduje. Včasit se opazi, da vina po takem senu samo močno poti, da bolj stoma počivata in da je ta scalcina bolj temna od vadne, ter da se dela na njenem dnu gošča. Od gre mehko, žlemlasto blato, a živali same postanejo kako tope. Če se krmo živini kar naenkrat premobnem poklada obilno, povari si živina prebavila, konča potem večinoma z naglim želodčnim črevesnim katarom, spojenim z mrzlico, žival ne mara pa krmo, je izredno žejna, njena gobčna sluzna koluta in v žlemlom prevlečena; od živine gre mehko smrdeče blato. Opazilo se je večkrat tudi zatečenost in trebuha in nekaka zaspanost se je včasih pokazala. Neredkokrat je živina celo poginila. V novem se toraj nahajajo škodljive snovi, ki če bi živali umorile, pa vsaj znatno spremenile njene telesne sile ter puste potem neugodne posledice. Kakor znano vina takšno novo seno tudi prav hlastno žre, le seveda le posledice le poviša. Ako gre res staro h kraju in smo primorani poseči po novem, potem senu, potem naj se novo seno meša s starim takšno poklada. Če pa starega sena ni več, naj se seno zmeša s slamo in napravi potem iz te mešanice rezanico, in še to poklada le v malih množinah.

Da prežeš kuram uši (kurjence). Surovo, nezgoščeno karbolno kislino, zmešaj jo sicer zmešaj 1 del barbolne kisline s 100 deli vode prav dobro in namaži s čopom — za beljenje tekočino strop, stene, tlak in tudi vse droge, katere hodijo kure čepet. Pa tudi gnezda poškopljaj tekočino.

Proti nadležnemu mrčesu v hišah. stenicam, priporoča se kot sredstvo galun. Ta zginje takoj in se več ne povrne, ako se namažejo postelje itd., kjer se je vgnezdil, z vrela raztopljena luna. Ako se doda apnenemu beležu, preden se in strop belijo, nekoliko galuna, potem tudi mu ostajajo v tisti sobi. Uporaba galuna v to svrhu prav nič ne škoduje.

Črešnjev muha. Ličinke ali črvi, kakor navadno pravimo, ki se nahajajo v sadu črešnje, in od črešnje muhe (Spilographa cerassi). Njihova muha poklada jajčeca meseca maja in še pozneje črešnje sad. Ko ličinka izleže, se zarije v plod; doraste zapusti plod, zarije se v tla in tam zabuhli prihodnji spomladi izležejo iz bub zopet muhe. Da škodljivca pokončaš oziroma preprečiš, da se ne zaplodi, ukreni sledeče: Potrgaj črešnje čim prej zgodaj, uniči na tla padle črešnje in prekopaj zemljo črešnjevim kapom pred mesecem majem. Bob škodljivca so navadno 3 do 5 cm globoko pod tla in če zemljo prekopas oziroma obrneš, spraviš jih bokeje, vsled česar se zaduše.

Kako se napravi lim za lovenje muh. Da poloviš nadležne in negnusne muhe, ki si ta-le lim ali lepivo. Vzemli 100 delov kalofona, enakih delov bele smole, 50 enakih delov repičevca in 16 enakih delov lanenega olja. Vse to deni v kozico, raztopi nad ognjem in ko se je popolnoma topilo, namaži s njim pačice ter jih nastavi na enem mestu v prostoru, kjer hočeš poloviti muhe.

Kakšna gnojnica naj se uporablja v vrtnico. Za vrt naj se uporablja izključno neka druga gnojnica in povrta gnojnica. Konjska gnojnica ni tako dobra, najmanj pa prešičja. Ako se uporablja gnojnica iz kravjaka in spravi v zaprti posodi, gnojnica, če ni premrzlo, v teku 8 dni. Povrta gnojnica pa zgubi na vrednosti t. j. raztopnosti po 2 tedna je treba, da se jo uporabi poprej. Ker ne vsebuje nica skoraj nič fosforove kisline, zato je potrebna, jo doda in sicer v obliki superfosfata. Na vsaki gnojnice naj se dene po 18% superfosfata. Pre superfosfat vrže v gnojnico, naj se ga raztopi v 1 šele to vodo zlijte v gnojnico med vednim mešanjem. Tako gnojnica se uporabi v razmerju 1:100.

S čim bomo gnojili rastlinam, rastlinam ali drugih posodah? Marsikdo goji gnojne in druge rastline v loncih, nima pa vselej gnojne gnojne zemlje, s katero naj bi od časa do časa zeno zemljo nadomestil. Za ta slučaj priporočam nar naslednje sredstvo: Raztopi naj se v 1 liter 15 gr amonijakovega superfosfata, 20 gr žvepleno kalija, 25 gr čilskega solitra in 40 gr amonijevag

Revmatični bolniki: izredni nočni parafin, raztopnena ne samo priprav Sargov kalodolje na ta nač. Mrzli zmrzali, da se z vsled nagorjenja in težava izborni s v hiši in zamorih čitalteljev te 5— kron 241, Hrvatsko.

Lo Gradec, dne 1

Ausstellung werkstätte

Wegsche Gaststava d korb

Wegsche Kaise-, Kupe reits- und örbe, Zeitu Klubsess Sop

otne, kupe ojala za d onjatve, d loneti, ziba lizne garnit

Brüch P

stellungen artikl ročila z reie Besic rosti ogled

III trgovino z um se pod ug 1. julija t. l. 18. Vprašan futa, Lesk Halo

Vin letnikov 19 naja se v Anto Leskovec št.

4 p radi vstavlj čilo, veliko 2 para žen loširanih, k veelegan pari koštic atig, eks